HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

כמין נפל. הלכך ספק וספק הוא דלמא מעיקרא לאו נפל הוא: **ודלי גרדומי.** הלכך ודאי וודאי הוא: **וספוס דאורייתא או דרבנן.** הא דקיימא לן דבעי בדיקה בשעת וסתה לאו דאורייתא היא דאם לא בדקה טמאה ותפילו בדקה אחר זמן ומצאתה טהורה בזמנו כמין נפל והא לידע אם זכר אם נקבה קתני ה"ק ובא כהן והציץ בו לידע אם נפל הפילה אם רוח הפילה ואת"ל נפל הפילה לידע אם זכר אם נקבה ואיבעית אימא כיון דחולדה וברדלס מצויים שם ודאי גררוהו [ו]בעו מיניה מרב נחמן וסתות דאורייתא או דרבנן אמר להו מדאמר הונא חברין משמיה דרב אשה שיש לה וסת והגיע שעת וסתה ולא בדקה ולבסוף ראתה [א]חוששת לוסתה וחוששת לראייתה אלמא [ב]וסתות דאורייתא איכא דאמרי הכי קא"ל טעמא דראתה הא לא ראתה אין חוששין אלמא וסתות דרבנן איתמר אשה שיש לה וסת והגיע שעת וסתה ולא בדקה ולבסוף בדקה אמר רב [ג]בדקה ומצאת טמאה טמאה טהורה טהורה ושמואל אמר אפילו בדקה ומצאת טהורה נמי טמאה מפני [ד]שאורח בזמנו בא לימא בוסתות קמיפלגי דמ"ס דאורייתא ומ"ס דרבנן אמר ר' זירא דכ"ע וסתות דאורייתא כאן שבדקה עצמה כשיעור וסת כאן שלא בדקה עצמה כשיעור וסת ור"נ בר יצחק אמר בוסתות גופייהו קמיפלגי דמ"ס וסתות דאורייתא ומר סבר וסתות דרבנן אמר רב ששת כתנאי ר' אליעזר אומר טמאה נדה ורבי יהושע אומר תבדק והני תנאי כי הני תנאי דתניא רבי מאיר אומר טמאה נדה וחכ"א תבדק אמר אביי אף אנן נמי תנינא [ה]דתנן ר"מ אומר [ג]אם היתה במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה טהורה [ו]שחרדה מסלקת את הדמים מעמא דאיכא חרדה הא ליכא חרדה טמאה אלמא וסתות דאורייתא לימא הני תנאי בהא נמי פליגי דתניא [ז]הרואה דם מחמת מכה אפילו בתוך ימי נדתה טהורה דברי רשב"ג רבי אומר אם יש לה וסת חוששת לוסתה מאי לאו בהא קמיפלגי דמר סבר וסתות דאורייתא ומר סבר וסתות דרבנן אמר רבינא לא דכ"ע [ח]וסתות דרבנן והכא [ט]במקור מקומו טמא קמיפלגי רשב"ג סבר אשה טהורה ודם טמא דקאתי דרך מקור ואמר ליה רבי אי חיישת לוסת אשה נמי טמאה ואי לא חיישת לוסת מקור מקומו טהור הוא: **מתני'** בית שמאי אומרים צריכה ב' עדים על כל תשמיש ותשמיש וחכמים אומרים [י]דיה בשני עדים כל הלילה:

גמ'

חושש לראייתה. פרש"י לעניין מעת לעת ע"ג דקי"ל כרבי יוסה דמסתם אינם לה וסת היה שעתה שלא בשעת וסת מוכה למפרע ועוד י"ל דהכא מיירי לענין שתהא מקולקלת למניינה: **אלמא** וסתות דאורייתא. משמע סבר הא דנקט לחמה לגמעוטי דמוסגת לרחייתה ולא משמע לה כלילו ולאי לחמה מוסגת ומסתם הוסת וה"ה דכי לא לחמה מוסגת ומסתם תמהר היכן רוצה להוכיח דוסתות דאורייתא והלא [כ]מסתי מי שמי לעיל דכל מיכא דקתני ב' לשונות אי שמי לעיל אמי כליצנא קתני להכא: **ורב** נחמן בר יצחק אמר בוסתות גופייהו פליגי. גרסה דהלכה דוסתות דרבנן להא דב נחמן בר יעקב דהוה בתרתא ליה בתרתות. ועוד דהא דחייק רבינא דהוא בתראה למימר דכ"ע וסתות דרבנן ולא ק"ל כמתני' דהיתה במחבא. ואע"ג דקתני ריישא הגיע שעת וסתה ולא בדקה טמאה הא אמרי' לקמן פ' בנות כותים כולה ר"מ היא ועל זה יש לסמוך באשה שיש לה וסת ולא בדקה בשעת וסתה ואח"כ בדקה ומצאה טהורה טהורה ודאי: **מאי** לאו בהא קא מיפלגי דמר סבר וסתות דאורייתא ומר סבר וסתות דרבנן הלכך תולין בהדם דמחמת מכה בא. תימה לי אם יש לה מכה זמן ארוך וכי כל הדמים שתראה יהיו טהורין וכי בשביל הכאה נסתלקו דמי המקור. וצ"ע: **במקור** מקומו טמא קא מיפלגי. ורשב"ג לטעמיה דאמר לקמן ברישׁ חינוקת דם טמא דאתי דרך מקור ואין לדמותו לטומאת בית הסתרים דשמא הלכה למשה מסיני תדע דהמקור טמא אע"ג דהאשה נמי טהורה: **ב"ש** אומרים צריכה שני עדים. פי' שניהם לאחר תשמיש אחד לו ואחד לה כותיה דמתני' דלעיל דרך בנות ישראל לשמש בשני עדים ופליגי ב"ש וב"ה בהגך שני עדים ב"ש סברי צריך לעיין בהן בכל תשמיש ותשמיש. וב"ה סברי יבדקו בהן בכל תשמיש ותשמיש ואין צריך לראותם עד אור הבוקר ובעד דלפני תשמיש לא איירי בהו. ורבי שמעון[ו] פי' לב"ה אחד לפני תשמיש ראשון ואחד לפני תשמיש אחרון. ונקשה לפי' מה היא יודעת כמה פעמים תשמש בלילה אלא בקומה בשחרית תבדוק ואנן בדיקה דלאחר תשמיש בעי אולי ראתה מחמת תשמיש וליכא לאקשויי לפי' רבינו שמשון[ו] לב"ש (דהך) דהא דרך צנועות להצריך עדים חדשים בכל פעם דהא מדהו ב"ש דאי משמשת לאור הנר אינה צריכה עדים חדשים:

ו) [כמ' 5 ל"ל רמ"י]

הגהות הש"ס

(ה) רש"י ד"ה מוסגת וכו' טהורות דמוסחת ותילך:

גליון הש"ס

תום' ד"ה אלמא כו' אפי' אי וסתות דרבנן וכו'. עי' לעיל ט ע"ב תד"ה הם וכו' דהוכיחו כן מסוגיות דהכא וכיוצא לגיעת בתרת דרב סבר וסתות דרבנן ופ"ה ס"ל דמשמה משמה מוסגת לוסתה וס"ל וק"ל מה הקשו ללמוד הגיעת קמת ס"ל דלי היה דרבנן. הא דס"ל לרב הונא לעיל דוסתות דאורייתא לא קשה דהכא משמיה דרב קאמר ואליבא דרב מסיק בסמוך שתי לשונות: **ורב** נחמן בר יצחק אמר בוסתות גופייהו קא מיפלגי. כותיה ק"ל דהוא בתרא והלכתא כרב באיסורי דאיתא בבכורות פרק יש בכור

מוסף רש"י

כמין נפל. וספק ספיקא היא, דשמא לא נפל היה אלא שפיר מגלא רוח (ע"ז מב:). **אם רוח הפילה.** שפיר מגלא רוח, **ואם תמצא** לומר נפל הפילה. לומר לכל אלה הולך, שמא רוח הוא ומגיד ואין כאן לא טומאת זכר ולא טומאת נקבה, ואם מלאה שהוא וולד ליכיכי לגלות אם זכר אם נקבה (פסחים ט: וכע"ז ע"ז שם). **ודאי גרדומי.** מוחזקין הן בך (פסחים שם) שמוקמן בכך והלי הוא (ע"ז שם). **וסתות דאורייתא.** הלכה למשה מסיני דמחזקינן לה בטומאת קפק (לעיל ט:, ועי' לעיל ט:). **אם היתה במחבא.** מחמת פחד כרכוש (מגזר) או לסטין (לעיל ט:). **ולא בדקה טהורה.** אם בדקה אחרי כן ומצאתה טהורה ולא אמר חזקה טומאה בזמנו בא (סוטה ב:).

תום' הרא"ש

חושש לוסתה וחוששת לראייתה. אע"ג דקי"ל כר' דוסא דכל אשה שיש לה וסת דיה שעתה הא משקינן לעיל דשלא בשעת וסתה מדהי להו. ועוד י"ל דלענין שתהא מקולקלת למניינה איירי הכא: **אלמא** וסתות דרבנן. הא דס"ל לרב הונא לעיל דוסתות דאורייתא לא קשה דהכא משמיה דרב קאמר ואליבא דרב מסיק בסמוך שתי לשונות: **ורב** נחמן בר יצחק אמר בוסתות גופייהו קא מיפלגי. כותיה ק"ל דהוא בתרא והלכתא כרב באיסורי דאיתא בבכורות פרק יש בכור

כמין נפל. הלכך ספק וספק הוא דלמא מעיקרא לאו נפל הוא: **ודלי גרדומי.** הלכך ודאי וודאי הוא: **וספוס דאורייתא או דרבנן.** הא דקיימא לן דבעי בדיקה בשעת וסתה לאו דאורייתא היא דאם לא בדקה טמאה ותפילו בדקה אחר זמן ומצאתה טהורה בזמנו בא ודם מוזי ונפל לקרקע או דרבנן הוא דלמרכוה ואם לא בדקה טהורה: **ונכנוף רחמי.** בבדיקה רחמוה שבדקה עצמה לאחר זמן ומצאתה טמאה: **חוששת לוסתה וחוששת לראייתה.** אם זמן וסתה קודם מעת לעת של ראייתה מטמאין טהרות [ה] דוסתה ואילך למלא בזמנו בא ואם מעת לעת של ראייתה קודם לוסתה ללא שהתה משעת וסתה על ראייתה מעת לעת מזלינן בתר ראייה וטמאה מעת לעת. וקס"ד דה"ה נמי אם בדקה ומצאתה טהורה חוששת לוסתה ואם דנקט לוסתה משום דבעי למימר וחוששת לראייתה: **טעמא דראתה.** דכיון דבבדיקה רחמוה מצאתה טמאה אם בדקה נמי בשעת וסתה הוה משכחת: **דכ"ע.** לפי' רב מודה דוסתות דאורייתא והא דקאמר דבמצאתה טהורה טהורה בשבדקה בשיעור ועל שלא בדקה בשעת וסתה ושמואל סבר לפי' כי טמאה לדורא בזמנו בא דהוחיל ולא בדקה בשעת וסתה ממש: **ולאו שלא בדקה עצמה הוי.** הא דקאמר לעיל וסתות לאורייתא וטמאה לפילו לרב בשלא בדקה עצמה בשיעור וסת ואח"כ בדקה ומצאתה טהורה טמאה [ו] ואיכא למאי דמר חדה ומר חדה ולא קשיא: **טמאה נדה.** אם הגיע ועתה בדקה. קסבר וסתות דאורייתא: **פנדק.** לאחר ועתה מצאתה טמאה טמאה משעת ועתה טהורה טהורה: **לף אנן נמי תנינא.** ללרכי מאיר ועתות דאורייתא: **כמחבא.** מחמת פחד ליסטין וכולסת: **כרואה דם ממחם מכה.** שיש לה בעיבים שהיא למודה לראות בהיינו שעת עונתה או שעת ועתה: **טהורה.** דתלינן בתכה שבאותו מקום: **אם יש לה וסת מוסגת לוסתה.** כלומר כשאין לה וסת קבוע מודינן לך שאף על פי שעבדה עונתה מולה בתכה אבל אם יש לה וסת קבוע ורואה ביום ועתה אפי' מחמת מכה מייתינן שתא טומאת ערב ואם נגעה בטהרות טמאים. וקאמר ליה רבי כו' ולהקל על דבריו בא וה"ק אם יש לה וסת כלומר אם אתה אומר לטמאה מפני ועתה מוסגת לוסתה כלומר יש לך לטמאה טומאת שבעה וטומאל ואינך מוסגת לכך שהרי אתה טהורה משום נדה שוב אין לה טומאה: **מתני' שני עדים.** מדאיש על כל תשמיש אחד לפניו ואחד לאחריו ולמאי נהוס: **או משמש לאור הנר.** ותבדוק לאחר תשמיש על אקנאה בו: **דיה בשני עדים כל הלילה.** אחד לפני תשמיש ראשון ואחד לפני תשמיש אחרון דמשמש לאור הנר ואינה צריכה בדיקה אחר תשמיש ראשון ואחד לפני תשמיש אחרון ואם היתה בודקת תשמיש אחרון ולא ראתה כלום אין לה טומאה: **גמ'** **חושש** לוסתה וחוששת לראייתה. דוסא דכל אשה שיש לה וסת דיה שעתה הא משקינן לעיל דשלא בשעת וסתה מדהי להו. ועוד י"ל דלענין שתהא מקולקלת למניינה איירי הכא: **אלמא** וסתות דרבנן. הא דס"ל לרב הונא לעיל דוסתות דאורייתא לא קשה דהכא משמיה דרב קאמר ואליבא דרב מסיק בסמוך שתי לשונות: **ורב** נחמן בר יצחק אמר בוסתות גופייהו קא מיפלגי. כותיה ק"ל דהוא בתרא והלכתא כרב באיסורי דאיתא בבכורות פרק יש בכור

חושש לראייתה. פרש"י לעניין מעת לעת ע"ג דקי"ל כרבי יוסה דמסתם אינם לה וסת היה שעתה שלא בשעת וסת מוכה למפרע ועוד י"ל דהכא מיירי לענין שתהא מקולקלת למניינה: **אלמא** וסתות דאורייתא. משמע סבר הא דנקט לחמה לגמעוטי דמוסגת לרחייתה ולא משמע לה כלילו ולאי לחמה מוסגת ומסתם הוסת וה"ה דכי לא לחמה מוסגת ומסתם תמהר היכן רוצה להוכיח דוסתות דאורייתא והלא [כ]מסתי מי שמי לעיל דכל מיכא דקתני ב' לשונות אי שמי לעיל אמי כליצנא קתני להכא: **ורב** נחמן בר יצחק אמר בוסתות גופייהו פליגי. גרסה דהלכה דוסתות דרבנן להא דב נחמן בר יעקב דהוה בתרתא ליה בתרתות. ועוד דהא דחייק רבינא דהוא בתראה למימר דכ"ע וסתות דרבנן ולא ק"ל כמתני' דהיתה במחבא. ואע"ג דקתני ריישא הגיע שעת וסתה ולא בדקה טמאה הא אמרי' לקמן פ' בנות כותים כולה ר"מ היא ועל זה יש לסמוך באשה שיש לה וסת ולא בדקה בשעת וסתה ואח"כ בדקה ומצאה טהורה טהורה ודאי: **מאי** לאו בהא קא מיפלגי דמר סבר וסתות דאורייתא ומר סבר וסתות דרבנן הלכך תולין בהדם דמחמת מכה בא. תימה לי אם יש לה מכה זמן ארוך וכי כל הדמים שתראה יהיו טהורין וכי בשביל הכאה נסתלקו דמי המקור. וצ"ע: **במקור** מקומו טמא קא מיפלגי. ורשב"ג לטעמיה דאמר לקמן ברישׁ חינוקת דם טמא דאתי דרך מקור ואין לדמותו לטומאת בית הסתרים דשמא הלכה למשה מסיני תדע דהמקור טמא אע"ג דהאשה נמי טהורה: **ב"ש** אומרים צריכה שני עדים. פי' שניהם לאחר תשמיש אחד לו ואחד לה כותיה דמתני' דלעיל דרך בנות ישראל לשמש בשני עדים ופליגי ב"ש וב"ה בהגך שני עדים ב"ש סברי צריך לעיין בהן בכל תשמיש ותשמיש. וב"ה סברי יבדקו בהן בכל תשמיש ותשמיש ואין צריך לראותם עד אור הבוקר ובעד דלפני תשמיש לא איירי בהו. ורבי שמעון[ו] פי' לב"ה אחד לפני תשמיש ראשון ואחד לפני תשמיש אחרון. ונקשה לפי' מה היא יודעת כמה פעמים תשמש בלילה אלא בקומה בשחרית תבדוק ואנן בדיקה דלאחר תשמיש בעי אולי ראתה מחמת תשמיש וליכא לאקשויי לפי' רבינו שמשון[ו] לב"ש (דהך) דהא דרך צנועות להצריך עדים חדשים בכל פעם דהא מדהו ב"ש דאי משמשת לאור הנר אינה צריכה עדים חדשים:

ו) [כמ' 5 ל"ל רמ"י]

חושש לראייתה. פרש"י לעניין מעת לעת ע"ג דקי"ל כרבי יוסה דמסתם אינם לה וסת היה שעתה שלא בשעת וסת מוכה למפרע ועוד י"ל דהכא מיירי לענין שתהא מקולקלת למניינה: **אלמא** וסתות דאורייתא. משמע סבר הא דנקט לחמה לגמעוטי דמוסגת לרחייתה ולא משמע לה כלילו ולאי לחמה מוסגת ומסתם הוסת וה"ה דכי לא לחמה מוסגת ומסתם תמהר היכן רוצה להוכיח דוסתות דאורייתא והלא [כ]מסתי מי שמי לעיל דכל מיכא דקתני ב' לשונות אי שמי לעיל אמי כליצנא קתני להכא: **ורב** נחמן בר יצחק אמר בוסתות גופייהו פליגי. גרסה דהלכה דוסתות דרבנן להא דב נחמן בר יעקב דהוה בתרתא ליה בתרתות. ועוד דהא דחייק רבינא דהוא בתראה למימר דכ"ע וסתות דרבנן ולא ק"ל כמתני' דהיתה במחבא. ואע"ג דקתני ריישא הגיע שעת וסתה ולא בדקה טמאה הא אמרי' לקמן פ' בנות כותים כולה ר"מ היא ועל זה יש לסמוך באשה שיש לה וסת ולא בדקה בשעת וסתה ואח"כ בדקה ומצאה טהורה טהורה ודאי: **מאי** לאו בהא קא מיפלגי דמר סבר וסתות דאורייתא ומר סבר וסתות דרבנן הלכך תולין בהדם דמחמת מכה בא. תימה לי אם יש לה מכה זמן ארוך וכי כל הדמים שתראה יהיו טהורין וכי בשביל הכאה נסתלקו דמי המקור. וצ"ע: **במקור** מקומו טמא קא מיפלגי. ורשב"ג לטעמיה דאמר לקמן ברישׁ חינוקת דם טמא דאתי דרך מקור ואין לדמותו לטומאת בית הסתרים דשמא הלכה למשה מסיני תדע דהמקור טמא אע"ג דהאשה נמי טהורה: **ב"ש** אומרים צריכה שני עדים. פי' שניהם לאחר תשמיש אחד לו ואחד לה כותיה דמתני' דלעיל דרך בנות ישראל לשמש בשני עדים ופליגי ב"ש וב"ה בהגך שני עדים ב"ש סברי צריך לעיין בהן בכל תשמיש ותשמיש. וב"ה סברי יבדקו בהן בכל תשמיש ותשמיש ואין צריך לראותם עד אור הבוקר ובעד דלפני תשמיש לא איירי בהו. ורבי שמעון[ו] פי' לב"ה אחד לפני תשמיש ראשון ואחד לפני תשמיש אחרון. ונקשה לפי' מה היא יודעת כמה פעמים תשמש בלילה אלא בקומה בשחרית תבדוק ואנן בדיקה דלאחר תשמיש בעי אולי ראתה מחמת תשמיש וליכא לאקשויי לפי' רבינו שמשון[ו] לב"ש (דהך) דהא דרך צנועות להצריך עדים חדשים בכל פעם דהא מדהו ב"ש דאי משמשת לאור הנר אינה צריכה עדים חדשים:

ו) [כמ' 5 ל"ל רמ"י]

תום' הרא"ש (המשך)

הלכך כותיה ק"ל דוסתות דרבנן וכן סבר ר' יוחנן לעיל וכן פסק בשאלתות דרב אחאי ור"ח. ועוד דק"ל כר' יהושע לגבי ר' אליעזר וכמו חכמים לגבי רבי מאיר אע"ג דפליגי לקמן רשב"ג ור' וק"ל הלכה כר' מחבירו הא פליגי נמי אחרינו בהנך ברייתות. ועוד דהא דחייק רבינא דהוא בתראה למימר דכ"ע וסתות דרבנן ולא ק"ל כמתני' דהיתה במחבא. ואע"ג דקתני ריישא הגיע שעת וסתה ולא בדקה טמאה הא אמרי' לקמן פ' בנות כותים כולה ר"מ היא ועל זה יש לסמוך באשה שיש לה וסת ולא בדקה בשעת וסתה ואח"כ בדקה ומצאה טהורה טהורה ודאי: **מאי** לאו בהא קא מיפלגי דמר סבר וסתות דאורייתא ומר סבר וסתות דרבנן הלכך תולין בהדם דמחמת מכה בא. תימה לי אם יש לה מכה זמן ארוך וכי כל הדמים שתראה יהיו טהורין וכי בשביל הכאה נסתלקו דמי המקור. וצ"ע: **במקור** מקומו טמא קא מיפלגי. ורשב"ג לטעמיה דאמר לקמן ברישׁ חינוקת דם טמא דאתי דרך מקור ואין לדמותו לטומאת בית הסתרים דשמא הלכה למשה מסיני תדע דהמקור טמא אע"ג דהאשה נמי טהורה: **ב"ש** אומרים צריכה שני עדים. פי' שניהם לאחר תשמיש אחד לו ואחד לה כותיה דמתני' דלעיל דרך בנות ישראל לשמש בשני עדים ופליגי ב"ש וב"ה בהגך שני עדים ב"ש סברי צריך לעיין בהן בכל תשמיש ותשמיש. וב"ה סברי יבדקו בהן בכל תשמיש ותשמיש ואין צריך לראותם עד אור הבוקר ובעד דלפני תשמיש לא איירי בהו. ורבי שמעון[ו] פי' לב"ה אחד לפני תשמיש ראשון ואחד לפני תשמיש אחרון. ונקשה לפי' מה היא יודעת כמה פעמים תשמש בלילה אלא בקומה בשחרית תבדוק ואנן בדיקה דלאחר תשמיש בעי אולי ראתה מחמת תשמיש וליכא לאקשויי לפי' רבינו שמשון[ו] לב"ש (דהך) דהא דרך צנועות להצריך עדים חדשים בכל פעם דהא מדהו ב"ש דאי משמשת לאור הנר אינה צריכה עדים חדשים:

נד א ב מיי' פ"ג מהל' מאכ"א ומוצ"ק הל' ה ופ"א מהל' איסורי ביאה הל' יג ועי' במ"מ וטוש"ע י"ד סי' קפד סעיף ט:

נה ג טוש"ע שם סעיף ח:

נו ד מיי' פ"ח מהלכות איסורי ביאה הל' יד סמג לאוין קיג טוש"ע י"ד סי' קפו סעיף ה וסעיף ו ובסגה"ט:

נז ה מיי' שם הל' יד ופ"ע מהלכות מאכ"א ומוצ"ק הלכה ט:

נח ו מיי' פ"ד מהלכות איסורי ביאה הל' ו סמג שם טוש"ע י"ד סי' קפו סעיף ג בסגה"ט:

*[ועוד דמשמע מ' משמע לאוד סגי שם רואה להקל כב"ה ותפילו משמע לאוד סגי צריכה בב"ש בדיקה בכל משמש לפירוש ב]רש"י ותפילו"ל ב"ש משמע לאוד סגי שבודקת מיד משמשת שם היתה שם טיפת מכלל היתה רואה שפי' על עד ישן. ותפילו"ל קיימא שפיר ב"ש שם שעל העד [ב]אבל בעולם קיימא שם משמע ג"]

שמוך הפה לגיעת כמוך הפה הכי משמע ג"]